

Maar nu werd het tijd om dat andere te zeggen, dat op zijn lippen brandde; want ze kwamen direkt weer in de behuizing. Buken begon te treuzelen, daar haperde iets aan zijn broekgesp of hij moest zijnen klomp eens uitkloppen en opeens was hij 't kwijt zonder dat hij 't wist: Anneken ik zie u geren.

Anneken verschoot, bekeek Buken vlak in zijn gezicht, schoot opeens in een lach en liep al giechelend wel honderd meter ver.

Anneken keek niet meer om en ze was weg; en toen Buken den volgenden Zondag naar de mis ging, stond ze achter het groot gordijn te lachen dat ze schokte. Mijn verloofde is daar, spotte ze en ze gaf haar broer nen duw met haren elleboog.

Buken was ineens oud en wijs geworden; ze moesten hem niet meer spreken van trouwen; daar is geen een vrouw die ge kunt vertrouwen. Nonkel en tante spraken hem niet tegen; want Buken was in de jaren dat ge voor de vrouwen niet te veel kunt oppassen. Vooral dat Buken nog soldaat moest worden. Maar toen Buken naar het onderzoek ging, keurden ze hem ineens af; al nemen ze tegenwoordig van alles aan in 't leger; ze kunnen u toch ergens voor iets gebruiken, al was 't maar om op een bureau te zitten. Maar Buken was niet lijk een ander en hij was niet geleerd. Hij was niet geren soldaat; maar hij was toch ook niet geren afgekeurd. Dan weten ze allemaal ineens dat ge maar nen halven zijt. Buken werd triestig en krikkel en 't werk werd allemaal te zwaar. Voor wie zou hij zich nog moeten maken. 't Was al drie maand geleden dat hij nog eens op een stoel geklommen was om een liedje te zingen, en toen ze hem weer praamden, beweerde hij dat hij keelpijn had. Buken dacht nog wel aan die woorden van zijn vader, maar hij kon er nu aan denken zonder wrok tegen nonkel en tante.

Waarom zouden ze dat geld hebben achtergehouden; ze konden het immers ook niet meenemen in hun graf.... En toch....

En toch er bleef iets van hangen in Buken's hoofd: hij had een stuk van zijn leven willen geven om te weten, juist te weten, wat zijn vader zaliger had willen zeggen.... Niet om dat geld. Het kon Buken allemaal niet meer schelen; maar om te weten, te wéten wat er eigenlijk van aan was.

En op een namiddag dat Buken na de koffie, met zijn beenen in de gracht nog een pijpke stopte vóór hij weer aan het werk ging, vielen zijn oogen op een stuk gazet waar tante Emma zijn boterhammen had ingerold en hij begon te lezen, van iemand die van zijn fiets was gestuikt en zijn been had gebroken; van een hoeve die afgebrand was; van een remedie tegen de hoofdpijn en een ander tegen de jeukte aan den aars en.... ja.... 't begin was er afgescheurd, maar in elk geval verstond Buken dat er in een stadje dat hij niet wist liggen, een pastoor was die kon zeggen waar ergens goud of zilver of zoiets verborgen zat; zoowel in den grond als er boven. En dat kon die pastoor zeggen enkel en alleen door zijn wichelroede; een eenvoudig